

Prikaz knjige Book review

Prijevod devetog američkog izdanja:

Rosai i Ackerman:

KIRURŠKA PATOLOGIJA

Školska knjiga, Zagreb 2010.

ISBN 978-953-0-31579

urednik i stručni redaktor prijevoda
prof. dr. sc. Mladen Belicza

Pod vodstvom neumornog profesora dr. Mladena Belicza te velikim trudom 30 prevoditelja iz Hrvatske i inozemstva u rasponu od specijalizanata patologije i mladih specijalista do specijalista patologa hrvatska je medicina ove godine dobila prijevod jednog od temeljnih djela suvremene medicine, devetog izdanja Rosai-Ackermanove KIRURŠKE PATOLOGIJE.

Eminentni svjetski autor Juan Rosai, u suradnji sa šest eksperata s područja patologije, pripremio je novo englesko izdanje ovog dvosvesča remek-djela koje daje potpune informacije o svakom kirurško-patološkom entitetu. U medicinskim se krugovima ovaj udžbenik već desetljećima smatra najboljom knjigom u tom širokom području medicine, stručnim djelom iznimne vrijednosti.

U praksi kirurške patologije, u odnosu na prvo izdanje ovog udžbenika 1953. god. pa do danas nastale su goleme promjene. Prije samo tridesetak godina patolozi su uglavnom proučavali preparate, obojene hemalaun-eozinskom tehnikom. Ovaj udžbenik pokazuje da se nalazimo usred nove preobrazbe. Zbog molekularno-genetičke revolucije mnoštvo se novih znanja već primjenjuje na uzorcima tkiva u kirurškoj patologiji. Imunohistokemija je nastavila svoju znakovitu ekspanziju i postala nezaobilazno pomagalo u praksi. Ona je praksu kirurške patologije preobrazila na način kako to nije učinila nijedna tehnika prije ili poslije. Druga važna promjena nastala tijekom proteklog razdoblja jest povećanje zahtjeva za standardizacijom, poštovanje regulacijskih kontrola i pravne odgovornosti.

U predgovoru prvog izdanja dr. Ackerman navodi da je ova knjiga namijenjena kliničarima samo kao uvod, na širokom polju kirurške patologije. Njezin cilj nije zamijeniti udžbenike opće patologije, nego teži da im bude dopuna, uz pretpostavku da čitatelj već posjeduje znanje opće patologije. Pragmatičan stil što ga je od samog početka u ovaj rad unio njegov nezamjenjivi začetnik dr. Lauren V. Ackerman (1905–1993.) ostao je i do najnovijeg izdanja. Za kirurškog patologa nije dovoljno znanje opće i specijalne patologije, već mora imati i uvid u kliničku medicinu. Patolog treba razumjeti potrebe kliničara i stoga im izaći u susret. Katkad treba savjetovati kliničare u vezi s biopsijom ili resekcijom. Mora biti u stanju reći koliko se bolest proširila, gradirati

maligni tumor, opisati je li ekscizija bila odgovarajuća ili nije, dati druge potrebne informacije o tkivu koje je primio. Kirurški patolog treba neprestano komunicirati s kliničarima. S druge strane, autori ističu da ovaj udžbenik kliničarima nepatolozima treba dati uvid u kompletnu sliku i nalaz bolesti. Kliničar nepatolog bilo operater ili dijagnostičar trebao bi biti upoznat s osnovnom kirurškom patologijom u obaveznoj edukaciji tijekom specijalizacije. Kirurg s dobrim znanjem o patologiji bolesti dobro prosuđuje. Bez tog temeljnog znanja kirurg neće biti u stanju prepoznati specifične patološke promjene za vrijeme kirurškog zahvata niti će imati jasan uvid u ograničenost svog znanja.

Ova lijepo dizajnirana knjiga u dva sveska, ima 31 poglavlje i pet priloga koji pokrivaju sve organske sustave ljudskog tijela. Hrvatski prijevod sastoji se od dva sveska koji zajedno teže 9,3 kilograma, ima više od 8000 slikovnih priloga u boji koji uključuju patološke uzorke i fotomikrografije, imunokemijske i elektronskomikroskopske slike. Knjiga također iscrpno upućuje na više od 18.000 citata. Knjiga je sistematična i pouzdan je vodič u dijagnosticiranju benignih i malignih neoplazmi, upalnih promjena i drugih bolesti koje se susreću u svakodnevnoj praksi. Autori su teme iz molekularne patologije, imunohistokemije i dodatnih tehnika proširili novim znanstvenim spoznajama. Važnije molekularno-genetičke promjene pri različitim vrstama tumora prikazali su u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama. Ovim djelom dan je i najsuvremeniji pregled posebnih tehnika, uključujući opsežan katalog imunohistokemijskih markera, te najnovije informacije o imunohistokemijskim i genetskim obilježjima tumora.

Prijevod devetog američkog izdanja: Rosai i Ackerman: KIRURŠKA PATOLOGIJA, izvrstan je, sveobuhvatan udžbenik kirurške patologije, namijenjen ponajprije patolozima, specijalistima kirurških te dijagnostičkih struka, kao i svim liječnicima koji su svakodnevno u doticaju s kirurškom patologijom. Knjiga će im biti od koristi u svakodnevnom radu te u poslijediplomskoj i trajnoj edukaciji. Ovo najnovije izdanje zadržalo je praktični pristup i dobilo najviše stručne ocjene u svijetu.

Prof. dr. sc. August Mijić